

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2500 EA 's-GRAVENHAGE

**Directie Financieel
Economische Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 50-58
2594 AN Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 15 april 2010

Betreft Technisch overleg over de inrichting van de EZ-begroting

Ons kenmerk
FEZ / 10061582

In uw brief van 2 februari jl. stelt u voor om met een ambtelijke vertegenwoordiging van mijn ministerie verder van gedachten te wisselen over de begrotingspresentatie. Ik vind dit een zeer goed idee en inmiddels heeft u dan ook vernomen dat een ambtelijke vertegenwoordiging van mijn ministerie graag gebruik maakt van uw uitnodiging om op 20 april a.s. hierover van gedachten te wisselen. In deze brief geef ik een eerste reactie op de notitie van het lid Reuten die ten behoeve van dit overleg is opgesteld, waarin ik met name inga op zijn vragen over het werken met prestatie-indicatoren. Ik neem aan dat overige vragen aan de orde zullen komen tijdens het ambtelijke overleg.

Allereerst wil ik de commissie, en in het bijzonder het lid Reuten, bedanken voor de moeite die is genomen om de notitie op te stellen en de bereidheid om met ons te spreken over de verdere inrichting van de EZ-begroting. Ik ben verheugd om van de Eerste Kamer te horen dat de hele begroting aan leesbaarheid gewonnen heeft. Ook de Algemene Rekenkamer en het ministerie van Financiën hebben te kennen gegeven positief te zijn over het uiteindelijke resultaat. Mijn departement is elk jaar weer op zoek naar mogelijkheden om de presentatie van de begroting en de verantwoording over het gevoerde beleid verder te verbeteren en dit sterkt mij in het idee dat mijn departement met de nieuwe inrichting bij begroting 2011 weer een volgende belangrijke stap zal zetten.

Ik ben me ervan bewust dat in de prestatiegegevens niet altijd een directe relatie gelegd kan worden tussen het gevoerde beleid en het uiteindelijke resultaat. Mijn departement zet zich in voor goed functionerende markten, een ondernemingsklimaat waarin bedrijven zich kunnen ontwikkelen tot sterspelers in binnen- en buitenland en een energiehuishouding die betaalbaar, betrouwbaar en duurzaam is. Doelstellingen waarbij mijn departement een belangrijke bijdrage kan leveren door de juiste randvoorwaarden te creëren en/of te borgen, maar waarbij het uiteindelijke resultaat mede afhankelijk is van externe factoren waar de overheid geen of beperkt invloed op heeft. Ook worden resultaten van het EZ-beleid, en innovatie in het bijzonder, pas na langere tijd zichtbaar en komt cijfermateriaal veelal met een vertraging beschikbaar. Helaas is dit een realiteit, die mij beperkt in de mogelijkheden om louter met prestatie-indicatoren verantwoording af te leggen over de bijdrage van mijn departement bij de realisatie van beleidsdoelstellingen.

In de nieuwe opzet van artikel 2 zijn de kengetallen onder de algemene doelstelling geplaatst en de prestatie-indicatoren bij de instrumenten waar ze betrekking op hebben. De kengetallen geven daarbij informatie over het bereiken van de algemene doelstelling, als ook de operationele doelstellingen. Het is niet goed mogelijk om het beleid te vertalen in één enkele prestatie-indicator per operationele doelstelling, omdat alle instrumenten een eigen doelstelling hebben en aangrijpen op een verschillende problematiek. Dit betekent ook dat het uiteindelijke effect per instrument aanzienlijk verschilt.

De in de notitie voorgestelde aanpak om de subsidieontvangers te volgen in hun O&O-gedrag, brengt een zeer hoge lastendruk met zich mee. Het zou namelijk betekenen dat subsidieontvangers voor langere tijd gevolgd en ondervraagd zouden moeten worden. Er zijn in artikel 2 kengetallen opgenomen die belangrijke informatie geven over of de benutting van kennis bij bedrijven is vergroot, zoals het kengetal "Aandeel innoverende bedrijven in het MKB". Ook het kengetal "Aandeel innoverende bedrijven in het MKB dat technologisch heeft samengewerkt met publieke en/of private partijen" geeft belangrijke informatie over operationele doelstelling 1 en 2.

Ik ben het met u eens dat operationele doelstelling 2 in beperkte mate operationeel is omschreven, maar kan mij niet vinden in de stelling dat er geen inzicht wordt geboden in de effectiviteit van de uitgaven. Voor alle doelstellingen in de EZ-begroting geldt dat naast de informatie uit de begroting ook nog andere informatie wordt verstrekt, die samen voldoende informatie geven over de effectiviteit van het beleid. Om naast de indicatoren en de kengetallen in de begroting meer inzicht te geven in de effectiviteit, additionaliteit en de efficiëntie van (het samenstel) van instrumenten, zonder dat daarbij de lastendruk voor de subsidieontvanger teveel toeneemt, worden periodiek evaluaties en beleidsdoorlichtingen uitgevoerd conform de zogenaamde RPE richtlijnen¹, en wordt over een aantal instrumenten periodiek uitgebreid gerapporteerd aan de Tweede Kamer, zoals over de voortgang van de innovatieprogramma's².

In de notitie wordt de vraag gesteld waarom mijn departement geen regionale experimenten met instrumenten uitvoert. Dit is een interessante gedachte, maar in de praktijk brengt dit wel problemen met zich mee, omdat elk instrument aansluit bij een eigen problematiek. Wel worden voor nieuwe instrumenten vaak eerst pilots uitgevoerd; deze zijn deels vergelijkbaar met regionale experimenten. Een goed voorbeeld hiervan zijn de innovatievouchers. Pas na de goede ervaringen met de drie pilots in 2004 en 2005 is besloten tot een grootschalige invoering.

---

¹ http://rbv.minfin.nl/rbv1/departementale-begroting/begroting_begroting/

² Kamerstukken II, 2009–2010, 27 406, Nr. 163

**Directie Financieel
Economische Zaken**

Ons kenmerk
FEZ / 10061582

Ik hoop hiermee op hoofdlijnen een eerste reactie gegeven te hebben op uw notitie en wens uw commissie een prettige gedachtewisseling met de ambtelijke delegatie van mijn ministerie.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven
Minister van Economische Zaken